

[Statsministeren.]

melse. Det vilde forudsætte et Kontrolapparat, hvorved man vilde kontrolere, ligesom man kontrollerer de arbejdsløse, for at faa Rede paa, om Medlemmerne var til Stede eller ej. Den forenede Rigsdag er alle de Medlemmer, som er valgt til Rigsdagen baade paa Landslister og ved Kredsmandater og Tillægsmandater; de har alle sammen Pligt til at møde, naar Den forenede Rigsdag kalder til Møde. Der skal ikke holdes særlig Kontrol med, om den ene eller den anden er mere eller mindre efterrettelig med Hensyn til at opfylde sin Pligt.

Det ærede Medlem Hr. Valdemar Thomsen har gjort nogle Bemærkninger i en efter min Mening unødigt skarp Tone, men jeg har nu altsaa svaret ham paa det, som synes at være et Hovedpunkt, og om der paa andre Punkter, f. Eks. om Anklagemyndigheden, er Ting, det ærede Medlem ønsker at faa drøftet, kan det sikkert lade sig gøre. Hvad angaar det ærede Medlems Partis Muligheder, som det ærede Medlem ogsaa har omtalt, for at blive repræsenteret i Udvalget, er det mig bekendt, at der netop har været Drøftelser om at give det ærede Medlems Parti en saadan Adgang, men jeg skal ikke paastaa, at det ærede Medlems Maade at forhandle paa egentlig indbyder til at gøre en saadan Indrømmelse.

Endelig skal jeg i Anledning af nogle Bemærkninger, fremsat i Gaar af det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen, sige, at jeg meget vel forstaar den Interesse, han lægger for Dagen angaaende de kirkelige Spørgsmaal, angaaende en fremtidig kirkelig Lovgivning, angaaende Kirkemidler o. s. v. Jeg tror dog at maatte sige, at den Erklæring, der er givet i Kommissionsbetænkningen, og som Flertallet har tiltraadt, er, hvad man fra de forskellige Anskuelsers Side har ment at kunne give i saa Henseende. Jeg har ikke noget imod, at Spørgsmaalet undergives en videre Behandling. Jeg er altid Tilhænger af, at man viser en saa tolerant Adfærd som muligt over for de kirkeligt interesserede, men det forekommer mig unægtelig, at det rette Sted for denne Sags endelige Drøftelser vel maa være det kirkelige Udvalg, som jo bestaar endnu, efter hvad det ærede Medlem sagde. Der burde man vel rettelig afhandle de Spørgsmaal, medens jeg paa den anden Side ikke har det mindste imod, at ogsaa de indrages under de Forhandlinger, som Folketingsudvalget nu formodentlig i den nærmeste Tid vil optage.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Valdemar Sørensen har Ordet for en kort Bemærkning.

Valdemar Sørensen: I Anledning af de Bemærkninger, jeg gjorde om de Samvittighedskvaler, en Vælger kunde komme til at staa over for ved Udøvelsen af sin Valgret under en Ordning som den, Forslaget nu tilsigter, med Bestemmelsen om de partivalgte Rigsdagsmedlemmer, gjorde det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch et Par Indvendinger, som jeg ikke gerne vil lade staa uomtalt. Det ærede Medlem henviste til, at ogsaa under den nuværende Valgordning til Rigsdagen kan det hænde og hænder, at Nyttens af en Stemme gaar andre Steder hen end der, hvor den er afgivet. Ja, det er fuldkommen rigtigt, men der er jo ved denne Metode den væsentlige Fordel fremfor ved Forslagets, at denne Stemme gaar ud til en Mand, som er opstillet i sin Kreds et andet Sted for Vælgernes Domstol, og som oven i Købet der har faaet saa mange Stemmer, at han ligger nærmest ved at skulle have Tillæg af de Stemmer, der kommer til udefra. Det har altsaa slet ikke nogen Relation til det, jeg talte om. Noget mere Hold var der i Betragtningerne med Hensyn til de kommunale Partilister. Der er det ganske klart, at det er Partilister, og at de for saa vidt kan være befægtet ogsaa med disse Organisationskandidaturer, jeg henviste til. Nu er jeg ingen Modstander af Organisation; det vilde være mærkeligt for en Mand af Tankegang som jeg, der ved, hvad Organisation har betydet for Demokratiet her i Landet, men jeg flyder i al Almindelighed det Princip, som Viggo Hørup gav Udtryk i Ordet „Snue for sig og Overskæg for sig“. Jeg finder, der maa være et Sted, hvor der trækkes en Grænse. Men med Hensyn til det specielle om de kommunale Valglistes, at for saa vidt jeg har Lyst eller ikke Lyst til at stemme paa dem, har de dog den Fordel fremfor Ristingssystemet, at det hverken skader eller gavner mit Parti andre Steder i Landet. Det er et fuldkommen internt Spørgsmaal, det er det andet ikke, og det er derfor, at heller ikke dette Argument kan anvendes imod mig.

Nu maa jeg jo sige, jeg haaber, at man ogsaa i Udvalget kommer til en Overvejelse af den Slags Forhold, men i øvrigt har jeg ligesom det ærede Medlem Hr. Christmas Møller den Overbevisning, at Paragrafferne gør det ikke saa meget som Livet selv, og naar vi om 4 Aar igen staar og skal vælge